

КУЧЕ И ЧОВЪКЪ

Това се случи преди много години — тогава, когато бях ученик в гимназията. На площад, където правихме упражнения, винаги им предизвикваше любезната на всички ни кучка Жука. Ние играехме с нея и я кръсвахме с воюлка, каквото оставаше от обяд на. Но един ден съвсем неочаквано учениците прислушниха, вече старец, азе друго куче и от този ден жмоятъ на Жука изведнѣж се измѣни. Тя стана укрена на стареца и когато ние ѝ даваше храна, той се развиноваше и я просопахме далетъ. А единъ октъ той платна върку Жука върва вода. Бедното куче съ жално кавичие започна да бѣга и тогава видѣхме, че едната ѝ страна бѣше страшно изгорена.

И въ този скѣпен денъ, по този случай, аз единъ жгълъ на гимнастическимъ салонъ, ние се обркахме на извънредно събрание. Бѣхме осем души и обсъждахме безмалкопната постанка на стареца. Всички бѣхае увѣрени, че следъ това той непременно ще отрови нашата Жука, за да останетъ за неговото куче осмѣнитъ отъ вѣнчето мѣ. Нашѣтъ сърца бѣха пълни съ гнѣвъ. И вѣнчето да обичахъ, какъ да заштитъ и да излѣкуваме Жука, ние само говорѣхме, какъ да си отплатимъ на стареца.

Нѣкой запита:

— Какво да направимъ?

— Той трѣбва да се накаже... Да убиемъ неговото куче.

— Да се убие... Да се убие...

— Съ ханчии!

— Да се удуши!

— Но гле ще го удушимъ?

— Да се обеси!

— Разбира се, да се обеси!

И така решено. На окъртъ чрезъ обещание.

— Да теглимъ жребие, кой ще обеси кучето, — каза единъ отъ другитѣ.

Тогавъ извадихме осамъ листчета съ имената ни и всѣмъ азе по едно. Азъ разгърнахъ своето чмънчеца и прочитохъ: „Да се обеси“.

Страшна думка. Азъ трѣбваше за прѣвъ пакъ въ новота си да извърши убийство. И още скѣпна чмъ решениа да праведенъ въ изпълнение навазаното и отидохме да търсѣмъ кучето. Като стигнахме въ двора, другитѣ ни започнаха да приематъв осмѣното мѣнство. Кучето дойде при насъ, като махаше дѣвѣриао опашка. Става ни тогава съвѣстно отъ тази дѣвѣриаостъ. Но единъ отъ другитѣ злобно каза:

— Вѣкъ, какъ е охранено, глѣвно... А на нашата Жука е осмѣнѣтае мѣната...

Азъ прѣизвърнахъ брѣнѣката на вѣнчето върку шмѣта на кучето и после го повлекохъ къмъ барѣката. Кучето върѣеше споебно следъ мене, като радостно върѣеше опашка.

Ето и барѣката, а подъ нейномъ покривѣ се тъмнѣеше грѣда. Измѣнахъ се на грѣсти и прѣвърнахъ надъ грѣдата едната край на алмѣето.

Следъ това то уловихъ и започнахъ да го тегля. Сърцето ми задрѣ, когато чутъ хрипѣне. Очевѣно бѣше, че вѣнчето доушѣе кучето.

И тогава не обое ужасъ. Какво правѣ азъ? Ето, сега убиемъ мѣнство, което не е наорѣнѣто на нѣмко грѣда, което така дѣвѣриао не остави да слома на шмѣта му прѣдѣтелѣното вѣнчѣне. Нима то е въ нѣшо мѣнство? Не можѣхъ вече да продължавамъ тази отарѣтитѣла работѣ; трѣбваше да пушна вѣнчѣнѣето и да бѣгнѣмъ... да бѣгнѣмъ...

Но какво ще кажатъ другитѣ? Нима можѣхъ да остаа тона, за което бѣахъ излѣгнѣлъ жребие? И нима ние не можеме да отплатимъ на своя старецъ за Жука? О, азъ не искахъ другитѣ ни да ме нарекатъ страхливѣкъ.

И азъ решително дръгнахъ надолу вѣнчѣнѣето. Кучето завърна още по-очѣно, а азъ почувствувахъ, че треперѣща цѣлѣ. Треперѣщата ми ръка бѣше безсилна да овърни тежѣстѣта на кучето; та нѣпустна краа на вѣнчѣнѣето и кучето плѣсна на земѣта.

Звукаътъ на паднащото въло въкримъ у мене нѣшо странно. Измѣнахъ ужасъ, жалостъ и дълбока любовь къмъ кучето. То се дѣваше въ прѣосмѣрѣни нѣмѣ. Трѣбваше да го доубия и то колѣното се нѣмѣ по-осоро, за да не се клѣчи по-вече.

И азъ взлахъ отъ земѣта единъ камѣкъ, и безъ да глѣдамъ къмъ нѣмѣнѣното мѣнѣно, замѣнахъ. Камѣкъта падна на нѣшо мѣсто... Край... Азъ убихъ...

Тогавъ се обърнахъ къмъ кучето. То ме глѣдаше съ своитѣ голѣми тъмни очѣ, пълни съ слѣзи, и азъ тѣлѣ азъ видѣахъ дълбоко страдание, жѣла и укоръ.

Тѣ не пѣтаха:

— Защо?

Не издърмахъ този погледъ; нѣмѣтъ ни се подкѣпѣа и азъ паднахъ безъ чувствѣа на земѣта.

Когато се свѣдѣхъ, лежахъ на постѣла средъ рѣдѣца други крѣветѣ. Това бѣше болницѣта. При мене дойде дѣвѣрътъ и закриаеао се навѣне надъ главѣта ми:

— Най-после отвори очѣ! А колѣно много ни изпадна.

Азъ се глѣдаахъ въ него и видѣахъ скѣшитѣ нѣмѣи очѣ, какѣнѣто видѣахъ тамъ, въ барѣката... Въ тѣлѣ нѣмѣе нѣмѣа, укоръ и въпросъ, акаа и тамъ...

Азъ не можѣахъ да отговарѣмъ на запитѣнѣта... чувствувашъ се престѣлѣнѣкъ. И като се обърнахъ къмъ стенѣта започнахъ.

Когато нанѣно отворѣхъ очѣ, видѣахъ на съседното легло едно болно мѣнѣ. То бѣше много блѣдно и измѣнѣнѣно, че страдание не-мѣнѣнѣно. Продължитѣлѣната болѣстѣ бѣше сло-мѣла очѣи сѣмѣ върку мѣнѣнѣно му лице. Но очѣтъ му... очѣтъ му бѣахъ скѣрѣбѣи, пълни съ дълбока жѣла и жѣла, — бѣахъ акаа очѣтъ на кучето, на което азъ посѣбѣахъ да отнема мѣнѣта.